

AREOPAG ZIEMSKI ZATORSKI,

Od kilku dzieściat lat zálimitowány
Przez *Nayiaśnieyszego* KROLA *JmCi* Polskiego
STANISŁAWA AUGUSTA
PANA MIŁOSCIWEGO

do swoiey pory

PZRYWROCONY

Przy licznyim Kongressie pod czas Reassumpcyi Sądow R. P. 1765. Dniá 20. Miesiáca Wrześniá w Kościele Farnym Zatorskim Zgromádzonemu Godnemu Auditorowi, Kazaniem od X. Antoniego Mąslowskiego Głambowskiego Plebaná.

O G Ł O S Z O N Y.

A ná większy zaszczyt Przeswiętnych Xieśtw Zatorskiego y Oświęcimskiego.

Jásnie Wielmożnemu Jmci Pánu ADAMOWI z *Pissarzowic* PISSARZOWSKIEMU Sędziemu Ziemskiemu Zatorskiemu, y Oświęcimskiemu Staroście Dzwinogrodzkiemu z głęboką submissyą.

KONSEKROWANY.

Zá pozwoleniem záś Zwierzębności Duchowney do Druku

P O D A N Y.

Roku Páńskiego 1766.

W K R A K O W I E

w Drukárni Seminarium Biskupiego Akadémickiego

Ná HERBOWNY KLEYNOT
Prześwíetnego PISSARZOWSKICH Domu

Dom PISSARZOWSKICH Koniem Herb swoy pieczętuie
Dla tegoż się też wszędzie mężnie pokazuie.
Doiezdza prętkim biegem wyfokich Godności,
Y Los wízelkíey Fortuny w tym że Domu Gości.
Aże się PISSARZOWSCY łączą z Jaklińskimi,
Ktorzy się !Kopiami! szczyją Herbownemi.
Dobra ztąd iest otucha, że Koń y Oręż,
PISSARZOWSKICH zámieniac będą w Dziełne Męże.
Więc iuż Orle Sarmacki nie tworź daley Sobą,
Przy tych Herbownych Domach szczęście będzie z Tobą.
Nieboy się byś w Marfowym Polu miał Szwankowác,
Bo Koń y te Kopic będą cię Salwować.

BIBLIOTEKA
MUSEUM
CRACOVENSIS

905872

II

Thema. Restituam Judices tuos, ut fuerunt prius & Consiliarios tuos sicut antiquitus post hac vocaberis Civitas Justi Urbs fidelis Jsaie imo Cap.

Mam Wam czego powinshawać Prze-
świetne Xięstwá ZATORSKIE, y
OSWIECIMSKIE, y tuteysze Prze-
ślawne Miásto Zator, że Bog nay-
wyższy, co niegdys przez Proroká swego
powiedział do Miastá Jeruzalem: *Restituam
Judices tuos ut fuerunt prius &c.* to sámym
skutkiem z dobroci swoiey Boskiey teraz
tu ziscił, y wypełnił, kiedy po ták długo
zagrzebáney w niepamięci Sprawiedliwości

pokilká dziesiątney Sądow Ziemskich tu-
teyszych limitacyi sprowidował Wam reaf-
sumpeyą onychże, á z prowidował z Łáski
Nayiáśnieyszego KROLA Jmci STANI-
SŁAWA AUGUSTA teraz szczęśliwie w
Oyczyźnie Nászey pánującego Páná Miło-
ściwego, Páná takiego oktorem się może
powiedzieć że *Caput Ejus Aurum optimum*
Cant: 5. Głowa Jego złota nie tylko z tą
że się stała być gödną Korony, ále bárdziej
z tą że má ustáwiczne staranie, y pieczo-
łowanie o Oyczyźnie swoiey. *Labia ejus*
distillantia myrrham primam. Usta Jego iako
lilia nie tylko z tą że z nich miodopłynne
idą słowá, ále bárdziej z tą że zdrowe
rády Dobru Pospolitemu daią. *Manus ejus*
tornatiles aureæ plenæ hyacinthis. Ręce iego
złotem toczone pełne drogich kamieni hy-
acinthowych, nie tylko z tą że *Virgam*
directionis Berło Krolewskie piastuią, y
chlebá *bene merentibus* z Stołu swoiego u-
dzielaią, ále bárdziej z tą że gotowe ná-
odniec dáć repressalia zá cáłość Krolestwa
swoiego. Pierśi Jego iako sioniwá kość
nie oszacowánego waloru wysádzone Szá-
firámi

firami, nie tylko ztąd że ie Páludáment
zdobi Krolewski, ále bárdziej ztąd że O-
tworem stoią nadstáwić się wszelkim impe-
tom nieprzyacielskim zá Kościoł Chrystu-
fow, zá Wiarę S. Kátolicką, zá Dobro Rze-
czypospolitey, y gotowe w przypadkách
Oycowski swoy kázdemu świadczyć affekt
*Crura illius columnæ marmoreæ, quæ fundatæ
sunt super bases aureas.* Nogi iego Páńskie
iako Filary iakie nieprzełamane, y tak po-
teżne iáko marmur: nie tylko ztąd że się
ná Majestacie w spieraią, ále więcey ztąd,
że nie ustannie chodzą y fátyguią się około
cáłości, y Obrony Krolewstwá Sármáckie-
go. Postać Osoby Jego tak zacná że się
może iey to przypisać. *Species ejus ut Li-
bani oletus ut Cedri.* Zgoła tak BOG Nay-
wyższy wewszystkich cnotách, y przymio-
tách uregálizował, y ukwálifikował Nay-
iáśniejszego tego Páná Miłosciwego że się
może to Onim powiedzieć, co Sámuel Pro-
rok mówił o Krolu Saulu *1. Reg: 10. Cap.*
*Certè videtis quem elegit Dominus, quoniam
non sit similis illi in omni Populo.* A zátym
jest zá co Bogu Naywyższemu iáko naypo-
kor-

kornieysze dzięki czynić, modły y supli-
ki oddawć ze zágrzebioną y umorzoną
spráwiedliwość Sądow Ziemskich wskrze-
sił, y postáwił ná Nogi, á to zá Usilnym
starániem, y pieczołowániem Jáśnie Wiel-
możnego Jmci Paná JOZEFA ná Jasienny
JAKLINSKIEGO Kasztelaná Oświęcim-
skiego Godnego Senatora, Innych WW.
Tych Przeświętnych Xięstw Dygnitarzow
y Urzędnikow ktorym się to elogium przy-
pisáć może *Nati natorū tū qui nascentur ab Iphis.*
Plurima magnanimū trudent per secula nomen.
Możecie teraz Przeświętné Xięstwa szczy-
cić się przed Swiátem Polskim y záwołać z
Psalm: *Hac dies quam fecit Dno exultemg &*
latemur in ea, Kiedy widzicie sobie przy-
wrocony Parlament, Ziemstwo otworzone,
możecie sobie powinszowác kiedy, macie
ták Godnych Parentelatow swoich do tych-
że funkcyi prokreowánych, iáko to Jáśnie
W. Jmci Paná ADAMA de Pissarzowice
PISSARZOWSKIEGO Sędziogo terážniey-
szego Ziemskiego Zatorskiego Stárostę
Dzwinogradzkiego, ktorý ná swoim Her-
bownym końiu przez cnoty y zasługi nád
wielu

wielu innych nietylko Łaski Marszał-
kowskiej w Trybunale Koronnym, y
Woytwa w prześwietnych Xięstwach tu-
tejszych, nie tylko Starościńskiej Godno-
ści, y w Podolskich Kraiach dopędził; ale też
emulując niegdys z Wielmożnym JANEM
PISSARZOWSKIM Sędzią Ziemskim Za-
torckim, á Umiłowánym Prápradziadem
swoim ná Jego mieysce nastąpił tak że się o-
nim może mowić. *Consumatus in brevi ex-
plevit tempora multa. Sap. 5. C.* Macie po-
wtore W. Jmci Paná TOMASZA *ná Fashen-
ney* JAKLINSKIEGO Podśędká terażniey-
szego Ziemskiego Burgrabię Krákowski-
go, ktorego Herbowne Groty, tak zrá-
niły sercá Wásze affektem, zeście Go bydz
godnym tey funkcyi ogłosili, tak że o Her-
bownych Jego Grotach może mowić co
Psaln: 119. Cytaryzant Páński głosi. *Sa-
gitta potentis acutae*, Macie potrzecie Wiel-
możnego Jmci Paná JOZEFA RUDNIC-
KIEGO Pifarzá terażnieyszego Ziemskie-
go, Regentá Grodzkiego Kráowskiego,
y Sędzię Grodzkiego, Siewierskiego,
kto-

ktorego Herbõwny Nałęcz ták wotá Wá-
sze przyłączył y przywiązał do siebie, ze-
ście mu (*ad notanda indelibili caractere A-*
cta Vestra) pioro w rękę dali. Wielki to los
Fortuny Was potkał kiedy tę reassumpcyą
Ziemstwá Wielmozny y Przewielebny Jmć
X. JAN BYLINA Kánonik Chełmski
Proboszcz Choczyński Godny Solemni-
zant dzisieyszy straszną Ofiarą Boską do
tych Prześwietnych Xięstw introdukując
inkorporuie, y powagą swoją Káptłańską
benedykuie; mogę teraz mowić do Was
Prześwietne Xięstwá y do ciebie Miásto Za-
tor *Post hac vocaberis Civitas justí Urbs fi-*
delis. Zle było w Jeruzalem ták záwoła-
nym Mieście że nie było Sędziego ktoryby
był rostrzygał y uspokáiał litygia Ludzkie,
że aż sam Bog przez Proroká swego zálił
się nád tym Miástem *Jeremice 5. C. Circui-*
te vias an inveniatis Virum facientem Judi-
cium, & quærentem fidem & propitius ero &c.
Obiezcie drogi Jeruzalem, á patrzaycie,
y przypátruycie się y szukaycie po ulicách
Jego, ieżli naydziecie Mężá czyniącego Sąd
y szub.

104.
y szukającego prawdy, a będę miłościw.
Wielkie to *jugum* y obligacyą Bog sam w
kładá ná Sędziow mowiąc *Isaie 1. c. Querite*
Judicium, subvenite oppresso, judicate pupillo
defendite viduam &c. Szukaycie Sądu poma-
gáycie uciśnionemu, sądzcie sierocie, broń-
cie wdowy, a przydźcie uskarzáycie się
ná mnie mowi Pan. Będałi grzechy wásze
iáko szarlát, wybielone iáko śnieg, a iezli
będa czerwone iáko czerwec iáko bawełná
też pobieleią. Będziecieli chcieć a mnie
słuchác, dobr ziemie będziecie pożywác, a
iezeli ku gniewliwości poruszycie, miecz was
pozrze poty są Słowá Boskie; ktore przez
Proroká Jzaiaszá zamowił. Ciężká to y
stráśzna obligacyá Sędziow, ále iák do zno-
szenia przykrá, ták też *per consequens* náder
godna, y zacná. Więc iá iáko Idyotá Wiey-
ski nie znaiąc się bydź zdolnym do ták go-
dneho Audytorá co mowić, tego tylko się
zdeprekacyą solemną poważę gdy powiem
że powagá y Jurysdykcyá Sędziow prero-
gatywami swemi przewyższá, y celuie in-
sze godności ná świecie. Cokolwiek mo-
wić będę, będzie to ná większą Część y

B

chwá-

chwałę Twoię ktory ná Ogronney tęczy
cały świat przydziesz Sądzić. *Judex Vivo-*
rum, & mortuorum Chryste JEZU zá Twoią
wielowładną interpozycyą Mátko Sędzięgo
Bogá Przenaydostoinieyszú Niepokalanie
Poczetá MARYA Pánno. Ciebie Wielmo-
żny Solemnizancie dzisieyszy o benedykcyą
upraszám. Powážne y pobożne Audytory-
um onietęskliwą áttencyą proszę.

Zebym niebáwił długą morálizacyą
biorę náypzrod zá Argument propozycyi o-
demnie założoney. Krolá Jzraelskiego Dá-
widá ktory táką do Bogá wnosi postulacyą
Psal. 71. Deus Judicium tuum Regi da, &
justitiam tuam filio Regis. Czemu dlá Bogá
ten kochanek Boski będąc sám Monárchą,
y Krolem nieprosi P. Bogá o bogáctwá *De-*
us divitias da? czemu nie prosi o honor, á-
ni o Potencyą *Deus Honorem, Deus potentiam*
da? czemu nie mowi po prostu *Deus ju-*
dicium Regi da, ále dokládá *Deus judicium*
tuum Regi da. Nie insza racyá tylko że ia-
ko Sąd Bogu sámemu ile naygodnieyszemu
Pánu przynależy y przystoi, y iest to *attri-*
butum Boskie, Boská wlásnosc sádzic lud
swoy

swoy stworzenie swoje; á poniewáz sám Bog tę w łásność swoje delegował Krolowi kázdemu, iáko to się pokázuie z Psalmisty Páńskiego, gdy otę same jurysdykcyą Pána Boga prosił. *Deus iudicium tuum Regi da, & iustitiam tuam filio Regis*, toć ztąd kázdy wniesć, y poznać może że jurysdykcyą Sądow od Boga delegowaná Krolom, od Krolow zaś subdelegowaná Sędziom iáko *vice-Regia Potestas*, prerogatywami swoiemi, y zacnością insze przewyższá, y celuie ná Swiecie Godności z tym ieszcze pretextem, że kázdy Sędzia maiący władzą przyprowadzác do exekucyi sprawiedliwość, nazywá się *Filius Regis* iákoby Syn Krolewski, bo taką próżbę wnosil Psalmista: Day sąd Twoy Krolowi, á sprawiedliwość twoię Synowi Krolewskiemu, to iest Sędziemu *Regum 3. Cap. 3.* Zostáwszy Krolom Salomon po Oycu swoim Dáwidzie pokázuie mu się Pán Bog weśnie mowiac do niego *postula quod vis ut dem Tibi*, áz Salomon nieznaiac się zdolnym, y sposobnym do rządow y do sądow Krolewskich, také supplikę do Boga czyni, *Dabis ergo servo*
B 2 *tuo*

tuo cor decile ut populum tuum judicare possit & discernere inter bonum & malum, A zawiódłże się ná swoiey imprezie Sálomon? bynaymniey, y owszem tą pokorną Modlitwą że omądrosć prosił (ktorá się powinná w Krolách y Sędziach znáydownąć) wielce ukontentował Paná iáko literá Pańská mowi. Placuit ergo sermo coram Domino, quod Salomon hujusce modi rem postulasset. Mam tego dowod co wzwyż pomienionego Jzáiaszá Proroká gdzie sam Bog mowił. Restituam Judices tuos ut fuerunt prius, & consiliarios tuos sicut antiquitus, & post hac vocaberis Civitas justi Urbs fidelis; iákoby daiąc znác że Sędziá y sąd iest wszędy nayspotrzebnieyszy, że funkcyá Sędziow y Jurysdykcyá insze funkcye, y godności zacnością swoią przechodzi. Gelazyusz Papież do Anastazyusza Cesarzá pisząc w tym sensie tę słowá położył; Duo sunt Imperator Auguste quibus principaliter hic mundus regitur, Autoritas Sacra Pontificum & Regalis potestas, á poniewáz tá Regalis potestas władzá Krolewská insze honory y godnością swoią zacnością gasi, á táż władzá Krolewská in iudicando iest Sędziom

dziom udzieloną, y subdelegowaną, toć iá
nie zbłądziłem, gdym záłożył tę propoży-
cyą że Sędziow Jurysdykcyá, y władzá
wszystkie inſze godności ná ſwiecie celuie,
y przechodzi; á nie tylko uſwiatá ále y
przed Bogiem maią ſwoią eſtymacyą Sędzio-
wie według wokácyi ſwoiey ſię zachowu-
iący, gdy Jch ták chwáli, y Kánonizuje
Dáwid S, Pſal: 105. *Beati qui custodiunt ju-
dicium, & faciunt juſtitiam in omni tempore.* Py-
tá ſię tenże Pſalmiſta, y pilno inweſtyguie
kto teſz mieſzkáć y rezydowáć w Niebie bę-
dzie Pſal: 14. *Domine quis habitabit in Ta-
bernaculo tuo, aut quis requieſcet in Monte ſan-
cto tuo, áz ſám odpowiadá w tymże Pſalmie
ſwoim qui ingreditur ſine macula & operatur
juſtitiam.* O Święta ſpráwiedliwości z mie-
ſzana z miłóſterdziem y politowániem nád
nędzá ſierot ubogich iáki maſz dank u Bo-
gá gdy iá Duch S. pilno kaſdemu Sędziemu
zalecá *Eccle: 4. In judicando eſto pupillis mi-
ſericors ut pater, & pro Viro Matri illorum,
& eris tu velut filius altiffimi obediens, &
miſerebitur tui magis quam mater.*

Ták to ieſt godná ták przeſzacná fun-
kcyá

kcyá Sędziow, ták wázná y powázná Jch
spráwiedliwość, że oniey mowi Dáwid S
Pfal: 84. *veritas de terra orta est, & justitia*
de Cælo prospexit. Náwet y ná ostatni Try-
bunał Boski spráwiedliwość przodkowác
y torowác będzie drogę Naywyższemu Sę-
dziemu Chrystusowi Pánu *Justitia ante eum*
ambulabit & ponet in via gressus suos. Przeci-
wnym zász sposobem grozi Doktor národow
niespráwiedliwie Sądzącym gdy ták mowi
Rom: 1. *Revelatur ira Dei de Cælo super om-*
niem impietatem, & injustitiam eorum qui veri-
tatem Dei in injustitia detinent. Gotowy
gniew Boski z Niebá ná wszelką nie zbo-
żność y niespráwiedliwość tych Ludzi kto-
rzy práwdę Bożą w niespráwiedliwosci za-
trzymuią, á ktorzyż to są ktorzy práwdę
Boską niespráwiedliwie hamuią y wiążą, o
to ci ktorzy idąc álbo záfáworámi, álbo záfá-
respektem y daninámi iásne spráwy w dy-
lacyą puszczaią, dekreta zatrzymuią, á ná-
wet y do siebie nieprzypuszczą spráwy nie-
wysłuchaią, ieżli pierwey czego znácznego
w rękę niewłozysz, 4. Reg: 23. C. Swiád-
czy písmo S. iż przy Jerozolimskim Ko-
ściele

ciele gdy był od pogaństwa sprofanowany,
było iedno mieysce Tophet nazwane ná
ktorym stál pogański bożek rzeczony twier-
dzą, *Interpretes* z starszych Rábinow, że ten
bożek miał u pasa siedm kálitek, do kto-
rych Ministrowie pogańscy składáli pro-
wenciki y obwencye swoje, náprzykład
niosł kto ná Ofiarę dwie álbo trzy Syno-
garlice, uchwyciwszy ją minister zá rękę,
przymuszał koniecznie, y mówił, wlož tu ie-
dnę do tey kálitki, niosł miarę mąki, zaráz
uiąwszy go Minister, dusznie rozkazował w
syp tu połowę do tey kálitki, niosł kto pie-
niądze, opadłszy go minister, wrzuc pierwey
do tey kálitki, owo zgoła tak uprzykrze-
ni Ludziom byli, że trudno kto miał przy-
stąpić do Oltarzá, ieżli w przod do onych
kálitek czego niewłóżył. A máłoż się znay-
duie Jurydykow y Pánow, u ktorych trudny
przystemp o spráwiedliwość, prosi nie ie-
den audyencyi, podaie suplikę, proponu-
ie krzywdę, nie przyimuią, nieprzypuszczá-
iá, spráwiedliwości nieuczyniá, áż pier-
wey co do rąk álbo do kaletki włóży. To
ci veritatem Dei destinant in iniustitia sprá-
wiedli-

wiedliwość Świętą, y prawdę Bożą nieśtu-
sznie hámuia y zadržymuia, iuż musi prá-
wdá skwierczec, spráwiedliwość szwánko-
wác, wgłos otym mądry Eklezyástyk ná-
pominá *Eccle. 20. C. Xerua & dona excæ-*
cant oculos iudicum, & quasi mutus in ore ave-
rrit correptiones eorum. Dáry, y upominki
záslepiáią oczy Sędziom á iáko niemy wu-
ściech zadržągá káraniá ich: á Jansenius
czytá, *quasi frænum in ore upominki,* y po-
dárunki kładá Jurysdykom, y Sędziom
musztuk ná gębę, bo iáko munsztukiem
ná wiedziez koniá ná ktorą chcesz strone,
ták y Sędziow Jurystow regalizowánem ná
co kto zechce przywieść potráfi. Doznali
tego Posłowie Milezyánow ná sławnym O-
rátorze Ateńskim Demostenesie przyie-
cháli do Aten od Rzeczy-Pospolitey pro-
sząc o sukurs przeciwko nieprzyiaźney so-
bie partyi, gdy otym w Senacie Consilium
było, Demostenes potężnie odrádzáł, odło-
żoną ná dzień drugi, á tym czasem szli Po-
słowie do Demostenesa wieczorem, posmá-
rowali rękę złotem y monetą expostuluiąc,
áby im nieprzeszkadzál, náziwtrz konsultu-
iá ie-

ią iezli dąć fukurs albo nie, przyidzie tur-
nus y koley ná Demostenesa kázá mu dać
sentencyą swoię, aż on mająć obwinioną
szyię bawełnicą pokázuie tylko ręką że mu
w nocy przypádlá anginá, że katár cięższki
pádl ná pierśi że mowić niemoże, czego
postrzegłszy ieden z Pospulstwá záołá *non
est angina, sed argentargina* nie katár to nie
ále srebrny kántár szyię związał, y spętał ię-
zyk, czemuż to ten *veritatem Dei detinet
in injustitia*, prawdę zátrzymuie á ni iey
chce kiedy potrzebá głosić, bo má upominka-
mi szyię związaną y ięzyk spętány. Pięknie
o tym *Petrus Damianus* mowi *Lib. 7. Epist:*
13. wziąwszy upominki, iezlibyśmy prze-
ciw temu kory dać chcieli co mowić albo
postąpić w net w uściech nászych słowá mię-
knieią ostrość się mowy ztempia ięzyk nie
iákim wstydu sromem zaplátá widząc albo-
wiem serce o wziętym upominku osłabiá
Sądowego zdániá potęgę zrázá, wymowy
wolność y swobodę ták iż prawdá y sprá-
wiedliwość zostáie w ustách iákoby w iákim
więzieniu spętaná. O! spráwiedliwości S.
gdymy uwázáno coś ty iest iákoś oczom Bo-
skim miłá ináczyby cie szanowáno. Wielką

rzecz powiem Sędziom, y tym wszystkim
ktorym prawdę należy mówić, wielce pocie-
szną gdyby Sędziá ná smiertelney pościeli
leżąc nie mógł przysć do tego żeby przyiął
Nayświęt: SAKRAMENT, á uczyniłby pod
ten czas iákie dzieło spráwiedliwości, álbo
rzekł komu prawdę, tedy oná spráwiedli-
wość y prawdá z tánełaby mu zá Przenay-
świętszy SAKRAMENT. Dowodzę tego tak
písmem Bozym, *Numerorum 31. Cap.* Kie-
dy Moyżesz Sędziá, y Wodz Ludu Jzráel-
skiego dopędzał terminu zyciá swego, áby
go Pán Bog ná śmierć iáko naylepicy przy-
sposobił rozkázal mu przed śmierciá uczy-
nić spráwiedliwość y pomstę nád Madyá-
nitámi. *Ulciscere prius filios Jfrael de Ma-
dianitis & sic colligeris ad populum tuum.* Moy-
żesz iuż niedługo będzie koniec zyciá two-
iego, pierwey iednák pomścii się krzywdy
Synow Jzráelskich nád Madyánitámi, á po-
tym pożegnász Lud twoy, á nie mógł że
tey pomsty uczynić Jozue, który náspoł
rządził Ludem Páńskim niechay by się Moy-
żesz w pokoju gotował ná Smierć á tę woy-
nę zlecił inszemu, boż to do rzeczy człowie-
kowi

kowi w krotce umrzeć mǎiacemu o wóynie
myślić? Bǎrdo do rzeczy Moyżesz czło-
wiek był Święty dlǎ wyfokich cnot swoich
godzien ǎby był umǎrł przyiǎwszy Nayśw:
SAKRAMENT, ǎle iż go iezcze nǎ ten Czas
niebyło, nǎ to mieysceobrǎł Bog sprǎwie-
dliwośc kǎzǎł iǎ Moyżeszowi przed śmier-
ciǎ uczynić, ǎby go iǎko *viaticum* iedno
miǎsto Komunii Świętey nǎ on świǎt pro-
wǎdziłǎ. Mǎdrze to uwǎżył *Procopius Ga-
zæus* ktory tǎk mowi: *tanquam magnum ali-
quod opus ante obitum gerere, & ceu viaticum
ad vitæ exitum comparare svadet.* Rǎdzi Pan
BOG Moyżeszowi sprǎwiedliwośc przed
śmierciǎ iǎko rzecz iednǎ wielkǎ, kǎże się
mu niǎ nǎżeyście z tego Świǎtǎ iǎko prowi-
antem iednym opǎtrzyć, ukǎzuiǎc iż czło-
wiek nie może się lepiej nǎ Smierć przygo-
towǎć, iǎko Komuniǎ Nayświętszǎ, ǎlbo
sprǎwiedliwoścǎ komu nie przyidzie do
Przenǎyświętszego SAKRAMENTU, sprǎ-
wiedliwośc y prǎwdǎ uchodzi zǎ Kommuniǎ
zǎ wiatyk. Y sam Chryſtus JEZ: podługich
y krwǎwych prǎcach swoich zprǎwdǎ y sprǎ-
wiedliwoścǎ do Niebǎ w ſtępowǎł gdy nǎ O-
ſtǎ-

státneiy walecie surowo y ostro do kochá-
nych Uczniow swoich mowił. *Exprobravit
incredulitatem eorum, & duritiam cordis, quia
ijs qui viderant Eum resurrexisse, non credide-
runt,* y iák to powiedział Jm; *postquam lo-
cutus est eis assumptus est in Cælum & sedet à
dextris Dei* mowi S. Márek: Coż tu rzeką
ná to owi Jurydykowie ktorzy spráwie-
dliwość w długich y niepotrzebnych Procef-
sách záturzmuia, złość excessow niekárzą
jásną prawdę roznemi fortelámi psuia y zá-
trudniaia. Nie trzymám iá tego áby tá *Cri-
sis* miała przypádać ná Prześwietny Sąd te-
ráznieyszý nowo erygowány, bo iáko Adam
pierwszy Rodzić był w stánie niewinności
od Bogá stworzony ták Jáśnie Wielmożny
Adam Syn Jego Sędziá teráznieyszý będzie
się stáráł z Wielmożnemi Kollegámi w społ
Sędziami swoiemi *hoc in statu* Świętą sprá-
wiedliwość, konserwowác, iáko zá Xiążę-
ciem Apostolíkim Piotrem Świętym Chry-
stus do Oycá Wszechmocnego prózbę wno-
sił, ták rozumiem, że y zatym sądem Prze-
świetne Xięstwá przez ták długi przeciąg
czásu do Bogá perorowály. *Ego rogavi pro
te Pe-*

te Petre ut non deficiat fides tua. Wieszcie
ci tey funkcyi tak godney przeświętny Są-
dzie, y Párlamencie Zięmski Zátoriski, y
życzę z Tertuliánem, *Virgo sit justitia Vestra
non adulteret in Odijs, non lasciviat in vindic-
tis, non fornicetur in impetibus. Virgo sit non
anus quæ senescat tempore.* Trzymám to że
się tak ząwzse sprąwować będziesz, áby ci
nikt oká niemiał czym y nieśmiął ząplusnąć.
*Providentes bona non solum coram Deo, sed e-
tiam coram hominibus, Roman: 12.* Tak bo-
wiem rádzi y Eklezyastyk Páński *Eccle. 41.
curam habe de bono nomine, hoc enim magis
permanebit Tibi, quam mille thesauri pretiosi.*
Tak niegdys *1. Reg. 25. Cap.* Sędziow swo-
ich od Woyłká wysądzonych przed Dáwi-
dem Hetmánem, nie mogło się wychwálić
Pospolstwo. *Homines isti boni satis fuerunt no-
bis & non molesti, nec quidquam aliquando pe-
rijt omni tempore, quò fecimus conversati cum
eis, Pro muro fuerunt nobis tam in nocte quam
in die omnibus diebus.* Tego się spodziwám
po tobie Przeświętny Párlamencie, że tak
czynić będziesz boś sobie dzień Installacyi
obrał, nie inszy tylko piątkowy kiedy Chry-
stus

stus za złości całego Swiatá sprawiedliwo-
ści Boskiej zádofyc uczynił, ábyś pokazał
ze chcesz do zgonu *pro Justitia certare*, o-
brátesz sobie Miesiąc Wrzesniowy kiedy się
wszystkie rzeczy dostáwają y dochodzą, á-
byś dáł znác ze wszystko adamuffim co
słońce w wági znák w chodzi, ábyś oznay-
mił ze *in aequa lance* to jest *inequilibrio* bez
ákceptácyi Osób, Možnego y zebraká są-
dzić będziesz. A poniewáz *sine Dei Numi-
ne nihil est in homine*, do ciebie z Upádnie-
niem moim iáko naygłębszym *Consolator O-
ptime* Duchu Przenayświętzy rekurs czynię
suplikuiąc pokornie ábyś Tyktoryś w dzień
Swiąteczny ná Swięt: Apostołów w ięzyku
ognistym zstąpił, y onych różlicznemi
dárámi Boskimi nápełnił y umbry grze-
chowe rozpędził y Oświecił Oświeć ze pro-
szę teráz nowo mające się zaczynać Sądy
Ziemskie Łáską Twoią zapál do miłości Bo-
skiej Jáśnie Wielmożnych Sędziow y całé
Godne Audytoryum, nápełnij Jch Dárámi
Twoiemi náucz *Scientiam Sanctorum*, zá-
grzey dopełnienia Mandátow Boskich zá-
chowác cnoty Swięte, wykorzeń chwásty
złych

złych nálogow, uskrom passie y námieiętno-
ści, áby gdy przyidzie ten ktory o sobie
powiedział *cum accepero tempus ego justitias
judicabo*. Tego Przeświętego Sądu Dekre-
tá y Edyktá pod notę y cenzurę niepod-
pádały gniewu Boskiego, y áby się O tych
Przeświętnych Xięstwách *inviolabiliter* zá-
wsze mogło mowić: *Post hac vocaberis Ci-
vitas Justi Urbs fidelis. Amen.*

IMPRIMATUR.

M. KAZIMIERZ STĘPŁOWSKI,
S. Teologii Doktor y Professor, Xiąg
w Dyecezyi Krákowskiey Censor.

mpp.

BIBLIOTHECA
UNIV. TABELL.
CRACOVENSIS